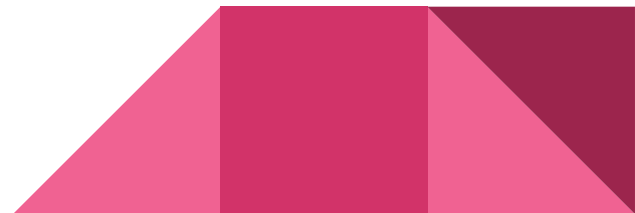

Облік фінансових інвестицій у спільну діяльність

Арнаутова Ганна
ОА-1814

Спільна діяльність згідно з П(С)БО 12 - це діяльність зі створенням або без створення юридичної особи, яка є об'єктом спільного контролю двох або більше сторін відповідно до укладеної письмової угоди між ними.

Спільна діяльність


```
graph TD; A[Спільна діяльність] --> B[Зі створенням юридичної особи]; A --> C[Без створення юридичної особи];
```

**Зі створенням
юридичної особи**
(облік ведеться за методом
участі в капіталі,крім випадків,
зазначених у п.22 П(с)БО 12)

**Без створення
юридичної особи**
(відображають фінансові
інвестиції у спільну діяльність за
справедливою вартістю або
собівартістю з врахуванням
зменшення корисності, якщо
справедливу вартість визначити
неможливо)

Ведення спільної діяльності зі створенням юридичної особи

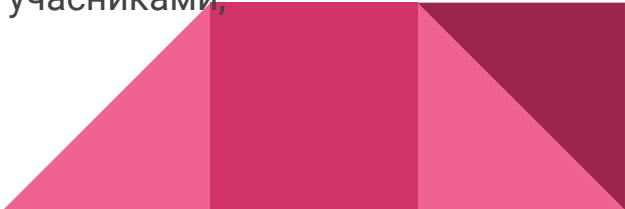
Облік спільної діяльності зі створенням окремої юридичної особи ведеться за правилами обліку окремої господарської одиниці з *використанням методу участі в капіталі*. Функції контролю за організаціїєю діяльності та веденням обліку покладаються на контрольного учасника. Контрольний учасник - це один з учасників спільної діяльності зі створенням юридичної особи (спільного підприємства), який здійснює контроль за її діяльністю (П(с)БО12). Контрольний учасник веде облік своїх фінансових вкладень, а також одержаних доходів від них за методом участі в капіталі.

Ведення спільної діяльності без створення юридичної особи

У разі провадження спільної діяльності **без створення юридичної особи** активи, що передані учасниками для спільного використання, як фінансові інвестиції *не визнаються*, а лише *відображаються* окремо у складі відповідних статей власних активів кожного з учасників. Аналогічно відображаються також зобов'язання, взяті учасниками для здійснення спільної діяльності.

Кожний учасник спільної діяльності **без створення юридичної особи** відображає на окремих рахунках аналітичного обліку і у фінансовій звітності:

- 1) **активи**, задіяні у спільній діяльності, які він контролює або свою частку у спільно контрольованих активах, яка відображається у складі відповідних активів;
 - 2) **зобов'язання**, які він узяв для провадження цієї діяльності;
 - 3) **свою частку** в будь-яких зобов'язаннях, взятих разом з іншими учасниками;
 - 4) **дохід або витрати**, набуті в процесі спільної діяльності.
-

Ведення спільної діяльності без створення юридичної особи

Для ведення справ щодо спільної діяльності без створення юридичної особи і зокрема організації її обліку визначається оператор спільної діяльності- один з учасників, якому згідно з договором доручено вести облік та інші справи. Оператор спільної діяльності без створення юр. особи складає окремий баланс за формою 1, у якому відображає спільно контрольовані активи, зобов'язання, результати діяльності.

Розрахунки за операціями, пов'язаними із здійсненням спільної діяльності без створення юридичної особи, відображаються на субрахунку 377 *“Розрахунки з іншими дебіторами”*.

На цьому субрахунку учасники спільної діяльності відображають:

- 1) операції з перерахування й одержання грошових коштів;
 - 2) нарахування заробітної плати;
 - 3) нарахування амортизації та інших доходів, витрат;
 - 4) визначення фінансових результатів.
-

Приклад:

Фірма “Добробут” є одним з учасників спільного п/п (СП), яке має повний юридичний статус. Внесок фірми “Добробут” в СП оцінено у 300 000 грн., що складає 33% загальної суми вкладень. За підсумком роботи за рік чистий прибуток СП становив 180 тис. грн., з якого 40 % спрямовано на виплату дивідендів.

Облік інвестицій у спільну діяльність з контрольного

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума
1	Відображено інвестиції у спільне п/п	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі	311 Поточні рахунки в національній валюті	300 000
2	Збільшення доходів від участі в капіталі на частку прибутку звітнього періоду	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі	72 Дохід від участі і капіталі	59 400 (180*33%)
3	Вілображено нараховані дивіденди учасникам	373 Рахунки за нарахованими доходами	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі	23 760 (59 400*40%)
4	Сплачено доходи від участі в капіталі на фінансові результати	72 Дохід від участі і капіталі	792 Результати фінансових операцій	59 400

Отже, за підсумком роботи СП інвестор,ві же контрольний учасник збільшив суму інвестицій на 35 640 грн. (59 400 - 23 760), яка на початок наступного періоду становитиме $180\ 000 + 35\ 640 = 215\ 640$ грн., також на 59 400 грн. збільшено прибуток фірми “Добробут”.

У зворотному випадку, якщо б СП допустило збитки, то вони у відповідній частці (33%) зменшили б суму внесених інвестицій і величину власного прибутку інвестора на підставі запису: Дт рах. 96 “Витрати від участі в капіталі”

Кт рах. 141 “Інвестиції пов’язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі ”

